

„S koníky nám to klapě.“

OBSAH

Základní informace	2
Organizační struktura	4
Činnost a dění ve sdružení v roce 2009	5
Dotace a dary 2009	6
Náklady a výnosy 2009	7
Plány do budoucna	7
Poděkování	7

O SDRUŽENÍ

Kdo jsme?

Občanské sdružení CHEWAL je nestátní nezisková organizace, která vznikla 14. 5. 2001 za účelem provozování **hiporehabilitace**.

Čemu se věnujeme?

Hiporehabilitaci*, což je zastřešující název pro všechny aktivity a terapie v oblastech, kde se setkává kůň a člověk se zdravotním postižením / se specifickými potřebami.

U nás se zaměřujeme na **hipoterapii*** – to je metoda fyzioterapie využívající přirozenou mechaniku pohybu koně v kroku a pohybových impulzů při něm vznikajících k programování motorického vzoru pohybu do CNS klienta, prostřednictvím balanční plochy, která je tvořena koňským hřbetem.

Cíle dosahuje postupnou adaptací klienta na tento pohyb v průběhu terapie. Výsledkem je facilitace reparačních procesů na úrovni neurofyziologické a psychomotorické.

... a **také na Aktivity s využitím koní* (AVK)**, což je metoda speciální / sociální pedagogiky a sociální práce, využívá prostředí jezdecké stáje, kontakt s koněm a vzájemné interakce s ním jako prostředek motivace, aktivizace a vzdělávání lidí se specifickými potřebami.

Další skupinou našich klientů jsou **smyslově postižení** (nevidomí a slabozrací), **duševně nemocní dospělí a děti s logopedickými vadami**.

Naše práce zahrnuje také vypracovávání projektů k žádostem o příspěvky, komunikaci s různými institucemi a médii, účast na konferencích a seminářích o hiporehabilitaci a příbuzných oborech, třístupňový **program pro MŠ a ZŠ Bystrice „Kůň – kamarád zdravých i nemocných“**, návštěvy z dalších školských zařízení a DDM, organizace akcí pro veřejnost, zlepšování péče o koně (absolvování kurzu Bodové myofasciální techniky pro koně dle Bowena, kurz úpravy kopyt), zlepšování komunikace s koňmi (semináře přirozené komunikace) aj.

Podmínky pro zařazení do hiporehabilitace

Rozhodujícím kritériem je doporučení odborného lékaře (neurologa, ortopeda, psychiatra apod.) nebo pedagogického poradce. Služby mohou být odmítnuty v případě zdravotních komplikací, u nichž by hipoterapie mohla být kontraindikací (alergie apod.). Dospělí klienti mohou podstupovat hiporehabilitaci na vlastní zodpovědnost.

Kdo nám v tom pomáhá?

Moravskoslezský kraj, Obec Bystrice, Město Třinec, Nemocnice Třinec, řada lékařů, terapeutů, pedagogických poradců, dále mnoho sponzorů z blízkého i vzdálenějšího okolí, spolupracující organizace (Dobrovolnické centrum ADRA, Dětský rehabilitační stacionář Třinec, ÚSP Radost, střediska Slezské diakonie, MŠ, ZŠ, zdravotnická zařízení, občanská sdružení...) a ochotní spoluobčané. Nezastupitelnou roli hraje pět našich koňských terapeutů a několik menších zvířátek.

Sdružení spolupracuje s řadou kvalifikovaných externích terapeutů:

Hipoterapii ve sdružení vede **Mgr. Seweryn Krzywoń, fyzioterapeut, kurz hipoterapie IDVPZ Brno** (Bobath koncept, Vyšetřování a terapie pacientů s cévními mozkovými příhodami nebo s jinými centrálními neurologickými poruchami, Diagnostika a terapie funkčních poruch hybného systému, Mobilizace žebere dle Mojžíšové); na hipoterapii se podílí rovněž **Martina Sližová, fyzioterapeutka** (Terapeutické postupy u neurologických onemocnění, Komplexní péče o imobilního pacienta, Bazální stimulace, Baby Bobath, Baby masáže, Vadné držení těla u dětí, Diagnostika a terapie funkčních poruch hybného systému, Handling metoda, Aplikovaná fyzioterapie – atestace v oboru) a **Mgr. Jana Bičánková, fyzioterapeutka**, Vojtova metoda, kurz A.

Oblast **AVK** zaštiťují **Mgr. Silvie Cymorková, sociální pracovnice se zdravotnickým profilem, kurz Léčebného pedagogického a psychologického ježdění na koni na Pedagogické fakultě MU Brno** (podílí se i na programu logopedie) a **Ing. Pavla Kubátková, jezdecká a cvičitelská licence**

ČJF, pedagogické minimum, **kurz Léčebného pedagogického a psychologického ježdění na koni na Pedagogické fakultě MU Brno.**

Logopedie na koni probíhá pod vedením a dohledem **Mgr. Renaty Mrozkové, klinické logopedky**, a za asistence učitelek logopedické třídy MŠ **speciální pedagožky Lucie Matuszné a logopedické asistentky Haliny Muchové.**

Odborným garantem projektů sdružení je MUDr. Marian Mrózek.

Výcvik koní a jejich přípravu na hiporehabilitaci vedou **Eva Kopecká** (SZTŠ, obor agropodnikání, jezdecká licence ČJF, dlouholetá praxe), **Jarmila Stonavská** (SOUZ, obor chovatelství) a externě **Ing. Pavla Kubátková** (jezdecká a cvičitelská licence ČJF).

Asistenci terapeutům i klientům při hiporehabilitaci zajišťují stálí proškolení dobrovolníci (10-12 osob). Harmonogram terapeutických jednotek sestavuje **Mgr. Silvie Cymorková.**

Vedení organizace se věnuje **předseda sdružení Ing. Marcel Walaski** (dobrovolník) a **Mgr. Alice Walaská** (dobrovolná a externí spolupráce).

Jako dobrovolníci nám pomáhají mj. také studenti oborů pedagogiky, sociální práce a příbuzných oborů, jejichž pomoc vždy vítáme.

Občanské sdružení CHEWAL je členem České hiporehabilitační společnosti (ČHS)
www.hiporehabilitace-cr.cz

Jak financujeme provoz?

Z darů sponzorů, vlastních drobných příjmů a z grantů nadací, státních institucí apod. a díky nezištné práci dobrovolníků.

Pro hiporehabilitaci využíváme:

- pět hiporehabilitačních* koní
- pískovou jízdárnu o velikosti 1000 m² s nástupní rampou a zázemím
- travnatý obecní pozemek s nástupní rampou u Domu s pečovatelskou službou v Bystřici
- pro schůzky s klienty a školení zájemců o hiporehabilitaci jsou k dispozici prostory a vybavení učeben ZŠ Bystřice (využívání těchto prostor je ujednáno na základě spolupráce sdružení a školy) a rovněž místnosti v areálu sdružení

O co se snažíme?

Cílem našich snah je dosažení nejlepšího možného zdravotního a sociálního stavu našich klientů s ohledem na jejich konkrétní zdravotní potíže - po absolvování dlouhodobé a pravidelné hiporehabilitace jako součásti komplexní rehabilitace či terapeutického programu by klienti měli být zdravější, pohyblivější, samostatnější, vyrovnanější a snad i šťastnější.

*definice pojmů částečně převzaty z Oficiálního slovníku ČHS pro názvy používané v hiporehabilitaci.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SDRUŽENÍ

Výbor sdružení

Ing. Marcel Walaski - předseda výboru, dobrovolník, vedení financí sdružení

Mgr. Alice Walaská - organizace chodu spol., dobrovolnice

Mgr. Silvie Cymorková - terapeutka LPPJ, dobrovolnice

Zaměstnanci

Eva Kopecká - ošetřovatelka koní, jezdkyňe a vodička koní

Jarmila Stonavská – ošetřovatelka koní, jezdkyňe a vodička koní

Terapeuti

Mgr. Seweryn Krzywoń - fyzioterapeut, externí spolupracovník

Mgr. Silvie Cymorková - terapeutka LPPJ, dobrovolnice

Martina Sližová - fyzioterapeutka, externí spolupracovnice

Mgr. Jana Bičánková – fyzioterapeutka, externí spolupracovnice

Mgr. Renata Mrozková - klinická logopedka, dobrovolnice

Další externí spolupracovníci

Ingrid Martynková – vedení účetnictví

Renáta Kováčová - vodička, asistence při hipoterapii

Ivana Haluščáková – přípravné a úklidové práce v areálu, péče o koně

Další dobrovolníci

Ing. Pavla Kubátková – vedení AVK
ve dvojicích

Jana Sližová – vodička koní, asistence
při hipoterapii

Pavλίna Poloczková – vodička koní

Pavλίna Bulavová – vodička koní

Darina Walicová – vodička koní

Lucie Wawrzyczková – vodička koní

Eva Labajová – vodička koní / asistence
při hipoterapii

Žaneta Svadbíková - asistence při hipoterapii

Jiří Kohutek - asistence při hipoterapii

Lucie Tomicová - asistence při hipoterapii

Irena Ruszová - asistence při hipoterapii

Renata Dropczynská - asistence při hipoterapii

Dorota Klusová - asistence při hipoterapii

Pavla Szlauerová - asistence při hipoterapii

Veronika Svätá - asistence při hipoterapii

Veronika Folwarczná - asistence při hipoterapii

Koně

Jasava - fjordhucul, narozena 10. 4. 1986

Generalissimus Egloga XXX-28 zvaný **Sluníčko** - starokladrubský bělouš, narozen 15. 9. 1992

Helga Old zvaná **Hera** - americký klusák, narozena 19. 3. 1994

Lascalo - český teplokrevník, narozen 5. 3. 2000

Darwin - slovenský teplokrevník, narozen 30. 4. 2003

ČINNOST A DĚNÍ VE SDRUŽENÍ V ROCE 2009

Hiporehabilitaci navštěvovali klienti od **11.5.** do **4.12.2009**. Sdružení poskytlo za tu dobu klientům **1684 hiporehabilitační jednotky** (**703 jednotek hipoterapie, 840 jednotek AVK, 108 jednotek logopedie na koni, 33 jízd pro klienty TyfloCentra, o.p.s.**).

Do programů sdružení se zapojilo cca **300 lidí**, z toho **82 stálých klientů**, kteří absolvují hiporehabilitaci pravidelně.

Věnovalo se jim celkem (střídavě či postupně) **22 členů týmu sdružení**.

V tomto roce sdružení přijalo řadu **nových klientů** (12 dětí z logopedické třídy MŠ, čtyři malé děti pro individuální terapii, skupinu duševně nemocných klientů, tj. cca 16-21 lidí při jedné návštěvě) a zaznamenalo zájem dalších organizací i jednotlivců o zařazení do hiporehabilitace. **Tři klienti ukončili docházku pro zlepšení svého zdravotního stavu.** Podařilo se nám zahájit **plánovaný nový program Aktivit s využitím koní** pro vybrané klienty.

Pracovní tým prodělal řadu změn:

Fyzioterapeutka **Mgr. Jana Bičánková** převzala od 8.6. pondělní hipoterapii od **Martiny Sližové**, která byla nucena svou spolupráci z časových důvodů omezit. Svou účast na hipoterapii omezil z rodinných důvodů i **Mgr. Seweryn Krzywón**. Paní **Petra Stryjová** přerušila spolupráci kvůli mateřství a její úkoly jsme si museli rozdělit mezi sebe: Organizace terapeutických jednotek se ujala **Mgr. Silvie Cymorková**, k vypracovávání projektů a hledání finančních zdrojů se vrátili **Mgr. Alice Walaská** a **Ing. Marcel Walaski**. Na krátký čas ze sdružení odešla také ošetřovatelka koní, jezdkyň a vodička **Eva Kopecká**. Po intenzivním, leč neúspěšném hledání náhrady za ni se po oboustranné dohodě rozhodla k nám vrátit. Delší dobu jsme rovněž hledali někoho, kdo by se věnoval jednáním s dárci, projektům a organizaci chodu sdružení, nakonec jsme však usoudili, že bude lepší rozdělit tyto úkoly mezi stávající tři členy výboru. V tomto roce jsme prohloubili spolupráci s **Ing. Pavlou Kubátkovou**, která se účastnila pátečních **Aktivít s využitím koní** a byla nápomocna odbornou radou. Skupinovým návštěvám ze středisek **Slezské diakonie Jordán a Rút** a **školním a jiným návštěvám a také pátečním Aktivitám s využitím koní** se věnovala **Alice Walaská**. **Silvii Cymorkové** se v září narodila dcera **Eliška**. **Marcel Walaski** v prosinci 2009 úspěšně složil závěrečné zkoušky dvouletého „velkého“ kurzu úpravy kopyt.

Kromě pravidelné hiporehabilitace **čtyřikrát až pětkrát týdně** pro individuální klienty nebo skupiny (logopedie, klienti s vadami zraku, klienti s duševním onemocněním) pořádalo sdružení další mimořádné akce a také se účastnilo akcí jiných organizací:

Akce sdružení pro veřejnost:

duben 2009 **informační schůzka s klienty / rodiči klientů**

22.4. **Den Země** – návštěva cca 50 dětí z DDM Bystřice

9.6. návštěva 20 dětí z **MŠ Oldřichovice**

13.6. návštěva dětí zaměstnanců **Nemocnice Podlesí** v rámci dětského zábavného dne

17.6. návštěva 28 dětí ze **ZŠ Písek u Jablunkova** a 10 dětí ze **ZŠ Košařiska**

- 19.8. návštěva 30 dětí ze **skautského tábora**
 20.11. přednáška o hiporehabilitaci a následná diskuse ve středisku **Jordán Slezské diakonie**

Akce, jichž se zúčastnili členové sdružení, a jiné aktivity:

- 21.6. neformální pracovní-společenské setkání členů týmu sdružení CHEWAL
 5.9. účast tří členů sdružení na Dni otevřených dveří v **OS Ryzáček** ve Vyšehorkách u Mohelnice
 26.9. účast dvou členů sdružení na **8. konferenci o hiporehabilitaci v Brně (ČHS)**
 říjen publikace článku a fotografií v **časopise Hiporehabilitace** České hiporehabilitační společnosti (prezentace sdružení)
 listopad – prosinec příprava a vydání **pohlednic**, jejichž prodej finančně podpoří provoz sdružení
 13.12. předvánoční posezení pro členy týmu – poděkování za celoroční spolupráci

DOTACE A DARY 2009					
Dotace		Kč			
Moravskoslezský kraj	F	296500,-			
Město Třinec	F	35000,-			
Obec Bystřice	F	40000,-			
Firmy	Kč	Firmy	Kč		
EJOT CZ s.r.o.	F	40000,-	SSK, a.s.	R	20000,-
Česká spořitelna a.s.	F	10000,-	Nemocnice Podlesí a.s.	R	10000,-
Distribuce tepla Třinec a.s.	F	10000,-	Interwal.net s.r.o.	F	2493,-
Elpro-Energo s.r.o.	F	10000,-	Nerez výroba, Jež	F	2000,-
ZEDIKO	F	5000,-	ERLEN s.r.o.	F	2000,-
T-PRINT, s.r.o.	Tisk výroční zprávy				
Soukromé osoby		Kč			
Ing. Jan Sniegón st.	F	50 000,-			
Ing. Jan Sniegón ml.	F	120 000,-			
Weglorz Vladislav	F	5000,-			

F - finanční dar

R - reklama

M - materiální dar

S - služby

NÁKLADY A VÝNOSY SDRUŽENÍ CHEWAL ZA ROK 2009

Náklady	v tis. Kč	Výnosy	v tis. Kč
Spotřeba materiálu	89	Tržby z prodeje služeb (příspěvky klientů + reklama)	74
Spotřeba energie	32	Přijaté příspěvky (dary)	256
Opravy a údržba	17	Dotace	372
Cestovné	13		
Ostatní služby	117		
Osobní náklady		<i>Výsledná ztráta byla uhrazena z kladných hospodářských výsledků minulých let.</i>	
Mzdové náklady	478		
Zákonné soc.pojištění	96		
Ostatní náklady	0		
Odpisy majetku	0		
Náklady celkem	842	Výnosy celkem	702

PLÁNY DO BUDOUCNA

V sezóně 2010 bychom se rádi nadále věnovali všem dosavadním činnostem, máme v úmyslu rozšířit a zpestřit program v rámci aktivit s využitím koní, doufáme ve spolupráci s dalšími terapeuty, přijmeme novou skupinu klientů na dopolední skupinové návštěvy.

PODĚKOVÁNÍ

S úctou děkujeme všem, kdo jakýmkoliv způsobem podpořili činnost sdružení nebo se přímo do ní zapojili:

Finanční pomoc a nejrůznější formy spolupráce:

Moravskoslezský kraj
 Obec Bystřice
 Město Třinec
 Nemocnice Třinec
 Dětský rehabilitační stacionář Třinec
 ÚSP Radost Třinec
 Základní a mateřská škola Bystřice
 Dobrovolnické centrum ADRA
 Slezská diakonie
 Tyflocentrum ČR, o.p.s.

Národní hřebčín Kladruby
 Česká hiporehabilitační společnost
 Občanské sdružení Piafa Vyškov
 Občanské sdružení Svítání Jablonec nad Nisou
 Epona Brno
 OS Hiponěha
 OS Ryzáček Vyšehorky u Mohelnice
 Naděje pro koně
 JK Orlová
 Národní rada osob se zdravotním postižením

Služby, materiál, poradenství, konzultace a jiná pomoc:

NETIS, a.s.

Ing. Pavel Laboj s rodinou
Jiří Podhajský
Petr Sikora
Petr Furka
Ing. Jarmila Sniegonová
Bc. Lenka Sniegonová
Ing. Jan Sniegon
Ing. Jan Sniegon ml.
Ing. Pavel Sniegon
Ing. Pavla Kubátková
Vlasta Feberová
Anna Košutová
Marie Nedomová

T-PRINT s.r.o.

MUDr. Marian Mrózek
ak. soch. Stanislav Blecha
MUDr. Jiří Káňa
MVDr. Michal Jiříčka
MVDr. Česlav Wawreczka
Halina Gorná
Michal Čančík, B. Th.
Marcela Lasotová
rodina Dudova
Jiří Prokeš
rodina Szlauerova
Špičákovi

Všichni dárci, bez jejichž příspěvků by sdružení nemohlo již devět let fungovat. Vyjadřujeme všem úctu za to, že i při svém pracovním nasazení byli ochotni přispět finančním či materiálním darem nebo službou či radou na dobrou věc.

Naši klienti a jejich rodiče, jimž děkujeme za trpělivost a optimismus a za aktivní přístup k terapii. Klientům a rodičům dětí, jejichž fotografie uvádíme ve výroční zprávě, děkujeme také za souhlas k uveřejnění.

Stálí dobrovolníci a externí spolupracovníci pracující pro sdružení - **Mgr. Silvie Cymorková, Martina Sližová, Mgr. Seweryn Krzywoń, Mgr. Jana Bičánková, Mgr. Renata Mrozková, Ingrid Martynková, Renáta Kováčová, Ivana Haluščáková, Ing. Marcel Walaski, Mgr. Alice Walaská.**

Zaměstnankyně - **Eva Kopecká a Jarmila Stonavská** za svědomitou péči o koně a jejich výcvik
Další dobrovolníci - **Ing. Pavla Kubátková, Jana Sližová, Pavlína Bulavová, Pavlína Poloczková, Darina Walicová, Lucie Wawrzyczková, Eva Labajová, Žaneta Svadbíková, Jiří Kohutek, Lucie Tomicová, Irena Ruszová, Renata Dropczynská, Dorota Klusová, Pavla Szlauerová, Veronika Svátá, Veronika Folwarczná** za vedení koní při hiporehabilitaci, asistenci při hiporehabilitaci a při akcích sdružení.

Adriana Sniegonová, Pavlína Bulavová a Lukáš Walaski za pomoc při sezónních pracích. **Tomáš Basovník, Lukáš Basovník a Daniel Mendrek** za pomoc při sezónních pracích, opravách a údržbě.

Sousedí a známí za nabídky pastvy, odvoz hnoje a za vlídný postoj k našim aktivitám.

Naše rodiny, manželky a manželé, rodiče, děti, partneři a kamarádi za pochopení pro naši práci a její časovou náročnost a za celkovou podporu.

Naši koně, kteří ochotně spolupracují při výcviku i při hiporehabilitaci, a tak významně pomáhají klientům i nám, a také ostatní zvířátka, která svou přítomností dělají radost dětem a povzbuzují je v jejich snažení.